

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

ved, at der har måttet holdes igen på meget tiltrængt byggeri, og kan vel heller ikke undgå fortsat at vise tilbageholdenhed. Men det vil hverken være tilstrækkeligt eller forsvareligt i den nuværende situation at begrænse sig hertil. Inflationsskuffen, der spreder sig fra byggesektoren, er en fare for hele erhvervslivet og særlig katastrofal på et tidspunkt, hvor vi står over for tilpasningen til de nye markedsdannelser. Når det hævdes i den omtalte kronik, at der hverken kan konstateres overlønninger eller overpriser i byggeriet, så må det erindres, at der ikke er mange områder, hvor der udvises så stor opfindsomhed for at skjule sådanne tillæg som dette.

Det ærede medlem hr. Axel Kristensen, der jo har de samme ønsker som jeg med hensyn til et stort byggeri, fremmaner et eldorado ved en fuldkommen frihed på dette område og forestiller sig, at så vil af sig selv kapaciteten øges og priserne gå nedad; så vil der foregå en stabil udvikling, ikke alene på selve byggepladserne, men også i de virksomheder, som leverer til byggepladserne, efterhånden som man går over til større industrialisering. Det ærede medlem udmaler sig, at i så fald ville man få en næsten ideal tilstand. Hertil vil jeg sige: privatbyggeriet har i perioder kunnet fremvise et stort byggeri, men ikke kunnet sikre en stabil udvikling. I gamle dage, da det offentlige kun i ringe omfang blandede sig i boligbyggeriet, var det ikke usædvanligt, at man havde store svingninger i beskæftigelsen fra år til år, og byggekrak og byggekriser var ikke ukendte. Derfor er den nugældende boliglovs bestemmelser om liberalisering af boligbyggeriet suppleret med en bemyndigelse for boligministeren til at foretage midlertidige reguleringer af byggevirksomheden, og det er anvendelsen af denne bemyndigelse, den nuværende situation gør nødvendig.

Niels Andersen: Vi har i dag oplevet, at en tidligere minister, som i sin ministertid indførte et byggestop, meget stærkt har angrebet den nuværende regering for det samme. Vi har oplevet, at det organ, som den daværende minister, det ærede medlem hr. Axel Kristensen, dengang nedsatte, arbejdskraftudvalget — som blev nedsat

for at råde den daværende minister, det ærede medlem hr. Axel Kristensen — nu har henvendt sig til den nuværende regering og anmodet om et midlertidigt byggestop. Det angriber det ærede medlem hr. Axel Kristensen meget kraftigt og betegner det, der hidtil er sket på boligområdet, som en fiasko. Derfor kan det vel nok være nødvendigt at gøre op, hvad det er, der hidtil er sket.

Der er sket det, at man i 1959 har fået bygget 26 000 lejligheder, et antal, som i meget høj grad overstiger det antal, der blev bygget det foregående år. Der er sket det, at der den 1. januar 1959 var 3,2 mill. m² etageareal under arbejde, og den 1. januar 1960 var der 4 mill. m² etageareal under arbejde, altså en forøgelse på 25 pct. Der er desuden sket det, at der den 1. januar 1960 var 30 000 boliger under arbejde, en forøgelse på 30 pct. Endvidere er der sket det, at man i 1959 byggede for alle kategoriers vedkommende for ca. 2 milliarder kr., og behovet er på nuværende tidspunkt byggeri for 2½ milliard kr.

Hvordan skal man vurdere dette? Skal man kritisere det? Efter min opfattelse er en sådan situation udtryk for, at der i samfundet er en meget stærk aktivitet og et meget stort ønske om øget byggeri.

Der foreligger nu den situation, at arbejdskraftudvalget har udtrykt ængstelse for, at der vil blive skabt en sådan situation, at priser og lønninger presses i vejret, og at der derved opstår inflation. Regeringen har rettet sig efter det råd, den har modtaget fra arbejdskraftudvalget, og har gennemført et midlertidigt igangsættelsesstop — jeg vil gerne understrege, at det er et midlertidigt igangsættelsesstop — i København, Københavnsområdet og i de fem største provinsbyer; det er altså begrænset til disse områder alene.

Man kan så spørge: er den situation, vi nu befinder os i, uønskelig med det store pres på byggeriet? Jeg synes ikke umiddelbart, man kan sige, den er uønskelig. Som jeg allerede har sagt, vidner den om, at der er stærk aktivitet og fremgang i samfundet. Men det, der kan være et spørgsmål, er vel, om det byggeri, der finder sted, er for dyrt, og om man derved presser omkostningsniveauet i vejret.

Det første, man støder på, når man skal